

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 15 juni 2023*

”Begäran om förhandsavgörande – Social trygghet – Förordning (EG) nr 883/2004 – Artikel 3.1 a – Begreppet förmåner vid sjukdom– Tillämpningsområde – Fri rörlighet för arbetstagare – Artikel 45 FEUF – Förordning (EG) nr 492/2011 – Artikel 7.2 – Sociala förmåner – Särbehandling – Rättfärdigandegrunder – Covid-19 – Anställda som ålagts isolering i hemmet efter beslut av den nationella hälsomyndigheten – Ersättning till dessa anställda som betalas av arbetsgivaren – Den behöriga myndighetens återbetalning till arbetsgivaren – Uteslutande av gränsarbetare som ålagts isolering i hemmet enligt en åtgärd som vidtagits av myndigheten i deras bosättningsstat”

I mål C-411/22,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Verwaltungsgerichtshof (Högsta förvaltningsdomstolen, Österrike) genom beslut av den 24 maj 2022, som inkom till domstolen den 21 juni 2022, i målet

Thermalhotel Fontana Hotelbetriebsgesellschaft mbH

ytterligare deltagare i rättegången:

Bezirkshauptmannschaft Südoststeiermark,

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen),

sammansatt av avdelningsordföranden M.L. Arastey Sahún samt domarna F. Biltgen (referent) och J. Passer,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Thermalhotel Fontana Hotelbetriebsgesellschaft mbH, genom T. Katalan, Rechtsanwältin,

* Rättegångsspråk: tyska.

- Österrikes regering, genom A. Posch, J. Schmoll och F. Werni, samtliga i egenskap av ombud,
- Tjeckiens regering, genom O. Serdula, M. Smolek och J. Vlácil, samtliga i egenskap av ombud,
- Finlands regering, genom M. Pere, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom B.-R. Killmann och D. Martin, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 3.1 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 166, 2004, s. 1, och rättelse i EUT L 200, 2004, s. 1), samt av artikel 45 FEUF och artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 492/2011 av den 5 april 2011 om arbetskraftens fria rörlighet inom unionen (EUT L 141, 2011, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Thermalhotel Fontana Hotelbetriebsgesellschaft mbH (nedan kallat Thermalhotel Fontana) och Bezirkshauptmannschaft Südoststeiermark (förvaltningsmyndigheten för distriktet Sydoststeiermark, Österrike) (nedan kallad förvaltningsmyndigheten) angående myndighetens avslag på Thermalhotel Fontanas begäran om ersättning för det inkomstbortfall som dess anställda lidit under perioder av isolering i sina respektive hem i Slovenien och Ungern på grund av åtgärder som de behöriga myndigheterna i dessa medlemsstater beslutat om i samband med covid-19-pandemin

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Förordning nr 883/2004

- 3 I artikel 3.1 i förordning nr 883/2004, under rubriken ”Sakområden”, föreskrivs följande:

”Denna förordning skall tillämpas på all lagstiftning om de grenar av den sociala tryggheten som rör

a) förmåner vid sjukdom,

...”

4 I artikel 5 i förordningen föreskrivs följande:

”Om inte annat följer av denna förordning och med beaktande av de särskilda tillämpningsbestämmelserna ska följande gälla:

...

b) Om enligt den behöriga medlemsstatens lagstiftning rättsverkningar uppstår genom vissa omständigheter eller händelser, skall den medlemsstaten beakta liknande omständigheter eller händelser som inträffar inom en annan medlemsstats territorium som om dessa hade inträffat inom det egna territoriet.”

Förordning nr 492/2011

5 I artikel 7.1 och 7.2 i förordning nr 492/2011 föreskrivs följande:

”1. En arbetstagare som är medborgare i en medlemsstat får inom en annan medlemsstats territorium inte på grund av sin nationalitet behandlas annorlunda än landets egna arbetstagare i fråga om anställnings- och arbetsvillkor, speciellt vad avser lön, avskedande och, om arbetstagaren skulle bli arbetslös, återinsättande i arbete eller återanställning.

2. Arbetstagaren ska åtnjuta samma sociala och skattemässiga förmåner som landets medborgare.”

Österrikisk rätt

6 Epidemiegesetz 1950 (epidemilag från år 1950), av den 14 oktober 1950 (BGBl. 186/1950), är tillämplig i det nationella målet i dess lydelse av den 25 september 2020 (BGBl. I, 104/2020) när det gäller 7 och 32 §§, och i dess lydelse av den 24 juli 2006 (BGBl. I, 114/2006) när det gäller 17 § (nedan kallad EpiG).

7 I 7 § EpiG, med rubriken ”Isolering av sjuka”, föreskrivs följande:

”1) I ett dekret anges de sjukdomar, som är anmälningspliktiga, för vilka isoleringsåtgärder kan förordnas för sjuka personer som misstänks vara sjuka eller misstänks vara smittade.

1a) För att förhindra spridning av en sjukdom, som är anmälningspliktig och som anges i ett dekret som avses i stycke 1, kan personer som är sjuka eller misstänks vara sjuka eller misstänks vara smittade isoleras eller begränsas i sina kontakter med omvärlden om det, med hänsyn till sjukdomens art och den berörda personens beteende, föreligger en allvarlig och betydande risk för andra människors hälsa som inte kan undanröjas genom mindre ingripande åtgärder. ...

...”

8 I 17 § EpiG, med rubriken ”Övervakning av vissa personer”, föreskrivs följande i stycke 1:

”Personer som är att betrakta som smittbärare av en anmälningspliktig sjukdom kan bli föremål för särskild observation eller övervakning. Dessa personer kan åläggas särskilda rapporteringsskyldigheter, regelbundna läkarundersökningar och, vid behov, desinfektion och

isolering i bostaden. Om isolering i bostaden inte rimligen kan ske, kan isolering och försörjning ske i lokaler som är avsedda för detta ändamål.”

- 9 32 § EpiG, med rubriken ”Ersättning för inkomstbortfall”, har följande lydelse:

”1) Ersättning ska betalas till fysiska och juridiska personer samt enkla bolag och handelsbolag för ekonomisk skada som orsakats av hinder för utövande av deras yrkesverksamhet, om och i den mån som

1. de omfattas av en isoleringsåtgärd i enlighet med 7 eller 17 §§,

...

och detta leder till inkomstbortfall.

...

2) Ersättningen ska betalas för varje dag som omfattas av det administrativa beslut som avses i stycke 1.

3) Ersättningen till personer som är bundna av ett anställningsavtal beräknas utifrån den ordinarie lönen i den mening som avses i lagen om bibehållen lön [Entgeltfortzahlungsgesetz], BGBl. nr 399/1974. Arbetsgivarna är skyldiga att betala ut den ersättning som beviljas till de berörda personerna vid den tidpunkt då lönen normalt betalas ut i företaget. Kravet på ersättning gentemot förbundsstaten övergår på arbetsgivaren vid tidpunkten för betalningen. ...

...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 10 Thermalhotel Fontana är etablerat i Österrike, där bolaget driver ett hotell.
- 11 Under det fjärde kvartalet 2020 testade flera av hotellets anställda positivt för covid-19, vilket Thermalhotel Fontana rapporterade till den österrikiska hälsovårdsmyndigheten.
- 12 Med hänsyn till att dessa anställda var bosatta i Slovenien och Ungern beslutade myndigheten inte att ålägga dem några isoleringsåtgärder i enlighet med bestämmelserna i EpiG, utan underrättade de behöriga myndigheterna i dessa medlemsstater, vilka beslutade att de anställda skulle hållas isolerade i sina respektive bostäder.
- 13 Under dessa isoleringsperioder fortsatte Thermalhotel Fontana att betala ut lön till de berörda arbetstagarna i enlighet med – såsom framgår av den österrikiska regeringens yttrande – relevanta bestämmelser i civillagen och Angestelltengesetz (lagen om arbetstagare) (BGBl. nr 292/1921), i den version som följer av Bundesgesetz (federala lagen) (BGBl. I nr 74/2019), vilka var tillämpliga i den mån deras anställningsavtal reglerades av österrikisk rätt.

- 14 Genom skrivelser av den 1 december 2020 begärde Thermalhotel Fontana, med stöd av 32 § EpiG, att förvaltningsmyndigheten skulle betala ut ersättning för inkomstbortfall för dessa anställda under isoleringsperioderna. Thermalhotel Fontana ansåg sig ha övertagit deras rätt till ersättning på grund av att lön betalats ut under dessa perioder. Dessa ansökningar avslogs genom beslut av den 29 december 2020.
- 15 Landesverwaltungsgericht Steiermark (Regionala förvaltningsdomstolen i Steiermark, Österrike) ogillade överklagandena av dessa beslut. Nämda domstol konstaterade att de handlingar som bifogats ansökningarna om ersättning utgjorde beslut eller intyg från utländska myndigheter som visade att de berörda arbetstagarna ålagts isolering, och angav att endast ett beslut som grundades på en administrativ åtgärd som vidtagits med tillämpning av EpiG och som medförde inkomstbortfall för de anställda gav upphov till en rätt till ersättning enligt denna lag.
- 16 Thermalhotel Fontana överklagade dessa beslut till Verwaltungsgerichtshof (Högsta förvaltningsdomstolen, Österrike), som är den hänskjutande domstolen, och gjorde gällande att 32 § stycke 1 och 3 § EpiG, såsom de tolkats av Landesverwaltungsgericht Steiermark (Regionala förvaltningsdomstolen i Steiermark), inte var förenliga med artikel 45 FEUF och förordning nr 883/2004.
- 17 Den hänskjutande domstolen anser att om den ersättning som avses i 32 § EpiG ska kvalificeras som en "förmån vid sjukdom" i den mening som avses i artikel 3.1 a i förordning nr 883/2004, ska de österrikiska myndigheterna och domstolarna, i enlighet med artikel 5 b i förordningen, beakta ett beslut om isolering som fattats av en annan medlemsstat på samma sätt som om det hade fattats av en österrikisk myndighet. Den hänskjutande domstolen anser emellertid att så inte är fallet och att nämnda ersättning därför inte omfattas av förordningens tillämpningsområde. Den hänskjutande domstolen har i detta avseende påpekat följande. För det första erhåller mottagaren, som är förhindrad att utöva sin yrkesverksamhet, ersättning för inkomstbortfall utan att nödvändigtvis vara sjuk, eftersom han eller hon kan bli föremål för isolering endast på grund av misstanke om sjukdom eller smitta. För det andra syftar en isoleringsåtgärd inte till att den isolerade personen ska tillfriskna, utan till att skydda befolkningen från att smittas av denna person, och den ersättning som föreskrivs i 32 § EpiG har inte till syfte att kompensera utgifter för sjukdom eller behandling.
- 18 Vad gäller artikel 45 FEUF och artikel 7 i förordning nr 492/2011 anser den hänskjutande domstolen att den nationella lagstiftning som är aktuell i det nationella målet indirekt uppställer som villkor för ersättning till arbetsgivaren att arbetstagarna är bosatta i landet och att detta villkor således utgör en särbehandling av arbetstagare som indirekt grundar sig på deras nationalitet. Den hänskjutande domstolen har i detta avseende påpekat att de gränsarbetare som är anställda av Thermalhotel Fontana, och som testat positivt för covid-19, inte har ålagts isolering av den österrikiska myndigheten, till skillnad från arbetstagare bosatta i Österrike som befinner sig i samma situation. De har emellertid varit föremål för isoleringsåtgärder som är jämförbara med dem som denna myndighet har föreskrivit med stöd av de bestämmelser som gäller i deras bosättningsmedlemsstat och beträffande vilka EpiG inte föreskriver någon rätt till ersättning för inkomstbortfall. Den hänskjutande domstolen anser att den omständigheten att det är arbetsgivaren som, efter att ha betalat ut lön till de arbetstagare som omfattas av nämnda isoleringsåtgärder, gör gällande en rätt till ersättning som övertagits från de berörda arbetstagarna inte påverkar denna bedömning.

- 19 Som ett eventuellt skäl för en sådan skillnad i behandling anser den hänskjutande domstolen att en motivering med hänsyn till folkhälsan skulle kunna vara relevant, eftersom de österrikiska myndigheterna endast kan kontrollera efterlevnaden av besluten om isolering inom landet, där pandemi-situationen kan skilja sig från den som råder i en annan medlemsstat. Ett annat skäl skulle kunna vara att den österrikiska staten endast är ansvarig för hindret mot att utöva avlönat arbete för en arbetstagare som ålagts en isoleringsåtgärd som beslutats av de österrikiska myndigheterna. De gränsarbetare som är föremål för isoleringsåtgärder som beslutats av myndigheterna i den medlemsstat där de är bosatta skulle följaktligen kunna hänvisas till denna stat för att ansöka om att komma i åtnjutande av de ersättningssystem som eventuellt finns i denna stat. Den hänskjutande domstolen hyser under alla omständigheter tvivel om huruvida den aktuella särbehandlingen är proportionerlig.
- 20 Mot denna bakgrund beslutade Verwaltungsgerichtshof (Högsta förvaltningsdomstolen) att förklara målet vilande och att ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:
- ”1) Utgör en ersättning som arbetstagare erhåller medan de är isolerade efter det att de insjuknat i eller misstänks vara sjuka eller smittade av covid-19, för den inkomstförlust som uppkommer genom att de inte kan arbeta, vilken först ska betalas ut till arbetstagaren av arbetsgivaren, varvid anspråket på ersättning gentemot staten övergår till arbetsgivaren vid tidpunkten för utbetalningen, en förmån vid sjukdom i den mening som avses i artikel 3.1 a i [förordning nr 883/2004]?
- 2) Ska artikel 45 FEUF och artikel 7 i [förordning nr 492/2011] tolkas så, att de utgör hinder mot en nationell bestämmelse enligt vilken beviljandet av ersättning för förlorad arbetsinkomst som uppkommer för arbetstagare till följd av en av hälso- och sjukvårdsmyndigheterna förordnad isolering på grund av ett positivt testsvar för covid-19 (varvid arbetsgivaren först ska betala ut ersättningen till arbetstagaren och rätten till ersättning från staten i detta hänseende övergår till arbetsgivaren) är beroende av att isoleringen har förordnats av en inhemsk myndighet på grundval av nationell epidemilagstiftning, vilket innebär att en sådan ersättning inte betalas för arbetstagare som i egenskap av gränsarbetare är bosatta i en annan medlemsstat och vars isolering (’karantän’) förordnats av hälso- och sjukvårdsmyndigheterna i deras bosättningsstat?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 21 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 3.1 a i förordning nr 883/2004 ska tolkas så, att den ersättning, som betalas av staten och som beviljas arbetstagare för ekonomisk skada som orsakats av att de hindras från att utöva sin yrkesverksamhet efter det att de ålagts isolering i hemmet då de insjuknat i eller misstänks vara sjuka i covid-19, utgör en ”förmån vid sjukdom” i den mening som avses i denna bestämmelse och således omfattas av förordningens tillämpningsområde.
- 22 Enligt domstolens fasta praxis ska nämligen distinktionen mellan de förmåner som omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 883/2004 och de förmåner som faller utanför detta område huvudsakligen grundas på varje förmåns grundläggande kännetecken, bland annat dess syfte och villkor för beviljande, och inte på om en förmån kvalificeras som en social trygghetsförmån i nationell lagstiftning eller inte (dom av den 15 juli 2021, A (Offentlig hälso- och sjukvård), C-535/19, EU:C:2021:595, punkt 28 och där angiven rättspraxis).

- 23 Det framgår således av domstolens fasta praxis att en förmån kan anses vara en socialförsäkringsförmån om den beviljas mottagaren – utan någon individuell och skönsmåssig bedömning av dennes personliga behov – på grundval av en situation som definieras i lag och den hänför sig till någon av de risker som uttryckligen räknas upp i artikel 3.1 i förordning nr 883/2004. Dessa två villkor är kumulativa (dom av den 15 juli 2021, A (Offentlig hälso- och sjukvård), C-535/19, EU:C:2021:595, punkt 29 och där angiven rättspraxis).
- 24 Vad gäller det första villkoret i föregående punkt, ska det erinras om att detta villkor är uppfyllt när en förmån beviljas på grundval av objektiva kriterier som, så snart de är uppfyllda, ger rätt till förmånen utan att den behöriga myndigheten kan beakta andra personliga omständigheter (dom av den 15 juli 2021, A (Offentlig hälso- och sjukvård), C-535/19, EU:C:2021:595, punkt 30 och där angiven rättspraxis).
- 25 I förevarande fall ska det konstateras att det första villkoret är uppfyllt, eftersom den förmån som är aktuell i det nationella målet beviljas på grundval av objektiva kriterier som fastställts i lag, utan att den behöriga myndigheten beaktar andra personliga omständigheter för arbetstagarna än att de ålagts isolering och storleken på deras ordinarie lön.
- 26 Vad gäller det andra villkoret som nämns ovan i punkt 23 ska det erinras om att ”förmåner vid sjukdom” uttryckligen nämns i artikel 3.1 a i nämnda förordning.
- 27 Domstolen har i detta avseende redan slagit fast att ”förmåner vid sjukdom”, i den mening som avses i denna bestämmelse, huvudsakligen avser en sjuk persons tillfrisknande genom att den vård tillhandahålls som personens hälsotillstånd kräver, och således täcker den risk som är knuten till ett sjukdomstillstånd (dom av den 15 juli 2021, A (Offentlig hälso- och sjukvård), C-535/19, EU:C:2021:595, punkt 32 och där angiven rättspraxis).
- 28 Så är emellertid inte fallet med en sådan ersättning som föreskrivs i 32 § EpiG.
- 29 För att erhålla en sådan ersättning saknar det nämligen betydelse huruvida den person som är föremål för en isoleringsåtgärd enligt EpiG verkligen är sjuk eller inte, eller om risken i samband med ett insjuknande i covid-19 i förevarande fall förverkligas eller inte, eftersom det räcker att personen i fråga misstänks vara sjuk i eller smittad av covid-19. Dessutom är den isolering vars efterlevnad ersättning syftar till att uppmuntra inte nödvändig för att den som omfattas av isoleringen ska tillfriskna utan för att skydda befolkningen mot att smittas av den isolerade personen.
- 30 Mot bakgrund av ovanstående ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 3.1 a i förordning nr 883/2004 ska tolkas så, att den ersättning, som betalas av staten och som beviljas arbetstagare för ekonomisk skada som orsakats av att de hindras från att utöva sin yrkesverksamhet efter det att de ålagts isolering i hemmet då de insjuknat i eller misstänks vara sjuka i covid-19, inte utgör en ”förmån vid sjukdom” i den mening som avses i denna bestämmelse och således inte omfattas av förordningens tillämpningsområde.

Den andra frågan

- 31 Mot bakgrund av att den första frågan besvaras nekande, ska den andra frågan besvaras genom vilken den hänskjutande domstolen vill få klarhet i huruvida artikel 45 FEUF och artikel 7 i förordning nr 492/2011 ska tolkas så, att de utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken det för beviljande av ersättning för inkomstbortfall för arbetstagare med anledning av en

isoleringsåtgärd som förordnats till följd av ett positivt testresultat för covid-19, utgör en förutsättning att isoleringsåtgärden har förordnats av en myndighet i denna medlemsstat med stöd av denna lagstiftning.

- 32 I artikel 45.2 FEUF föreskrivs att den fria rörligheten för arbetstagare ska innebära att all diskriminering av arbetstagare i medlemsstaterna på grund av nationalitet ska avskaffas vad gäller anställning, lön och övriga arbets- och anställningsvillkor.
- 33 Principen om likabehandling i artikel 45 FEUF kommer även till konkret uttryck i artikel 7.2 i förordning nr 492/2011, där det anges att en arbetstagare som är medborgare i en medlemsstat ska åtnjuta samma sociala och skattemässiga förmåner inom en annan medlemsstats territorium som landets egna arbetstagare (dom av den 28 april 2022, Gerencia Regional de Salud de Castilla y León, C-86/21, EU:C:2022:310, punkt 29 och där angiven rättspraxis).
- 34 Domstolen har slagit fast att artikel 7.2 i förordning nr 492/2011 kan åberopas – utan åtskillnad – såväl av migrerande arbetstagare som bor i en värdmedlemsstat som av gränsarbetare som bor i en annan medlemsstat men arbetar i värdmedlemsstaten (dom av den 2 april 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Barn till make/maka till en gränsarbetare) C-802/18, EU:C:2020:269, punkt 26 och där angiven rättspraxis).
- 35 Uttrycket ”social förmån”, som i artikel 7.2 i förordning nr 492/2011 utsträcks till att omfatta arbetstagare som är medborgare i andra medlemsstater, inbegriper alla förmåner oberoende av om de är knutna till ett anställningsavtal eller inte och som normalt tillerkänns nationella arbetstagare huvudsakligen på grund av deras objektiva ställning som arbetstagare eller endast därför att de är bosatta i den medlemsstaten. Detta uttrycks utsträckning till att även omfatta arbetstagare som är medborgare i andra medlemsstater kan således antas underlätta deras rörlighet inom unionen och därmed deras integrering i värdmedlemsstaten. Hänvisningen i nämnda bestämmelse till sociala förmåner ska därför inte tolkas restriktivt (dom av den 16 juni 2022, kommissionen/Österrike (Indexering av familjeförmåner), C-328/20, EU:C:2022:468, punkt 95 och där angiven rättspraxis).
- 36 En sådan ersättning som avses i 32 § EpiG utgör en sådan ”social förmån”. Enligt ordalydelsen i stycke 1 i nämnda 32 § utbetalas ersättningen nämligen bland annat till personer som omfattas av isoleringsåtgärder enligt denna lag på grund av ekonomisk skada som orsakats av att de hindrats i utövandet av deras yrkesverksamhet.
- 37 Regeln om likabehandling, som stadgas såväl i artikel 45 FEUF som i artikel 7 i förordning nr 492/2011 innebär emellertid enligt domstolens fasta praxis inte endast ett förbud mot öppen diskriminering på grund av nationalitet utan också varje form av dold diskriminering som, med tillämpning av andra särskiljningskriterier, i praktiken leder till samma resultat. Även om en bestämmelse i nationell rätt är tillämplig utan åtskillnad med avseende på nationalitet, ska den anses vara indirekt diskriminerande, i den mån den till sin natur kan påverka migrerande arbetstagare i högre grad än landets egna medborgare och följaktligen riskerar att särskilt missgynna de förstnämnda, såvida det inte finns sakliga skäl för bestämmelsen och den står i proportion till det mål som eftersträvas (dom av den 8 december 2022, Caisse nationale d'assurance pension, C-731/21, EU:C:2022:969, punkterna 31 och 32 och där angiven rättspraxis).
- 38 I målet vid den nationella domstolen är det utrett att den ersättning som avses i 32 § EpiG endast beviljas personer som ålagts isoleringsåtgärder enligt denna lag, särskilt enligt 7 och 17 §§. Det framgår av beslutet om hänskjutande att de personer som åläggs isolering enligt dessa

bestämmelser i regel är bosatta i Österrike. De gränsarbetare som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, vilka är bosatta i en annan medlemsstat, har däremot inte förordnats isolering enligt nämnda lag utan med tillämpning av hälsovårdsbestämmelserna i deras bosättningsstat. Ekonomiska skador som orsakats av deras isolering i hemmet ersätts följaktligen inte med stöd av nämnda 32 §.

- 39 Av detta följer, såsom den hänskjutande domstolen har påpekat, att rätten till denna ersättning är indirekt knuten till ett krav på bosättning i Österrike. I enlighet med de kriterier som följer av den rättspraxis som anges ovan i punkt 37 utgör ett sådant krav på bosättning i landet, i avsaknad av motivering, en indirekt diskriminering. Detta bosättningskrav är nämligen av sådan art att det kan påverka migrerande arbetstagare i högre grad än landets egna arbetstagare och följaktligen riskerar att särskilt missgynna migrerande arbetstagare (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 april 2020, PF m.fl., C-830/18, EU:C:2020:275, punkt 31 och där angiven rättspraxis).
- 40 Denna slutsats påverkas inte av den omständigheten att det enligt 32 § stycke 3 EpiG är arbetsgivarna till de arbetstagare som har drabbats av en isoleringsåtgärd enligt denna lag som är skyldiga att utbetala ersättningsbeloppet till dem och som därför har en fordran mot staten, medan arbetsgivarna, när det gäller gränsarbetare som omfattas av en isoleringsåtgärd enligt hälsovårdslagstiftningen i en annan medlemsstat, inte har rätt till ersättning från den österrikiska staten på grundval av EpiG för den lön som de fortsätter att betala till dessa arbetstagare under isoleringen.
- 41 Domstolen har nämligen konstaterat att bestämmelserna om fri rörlighet för arbetstagare med lätthet skulle kunna åsidosättas om det skulle räcka att medlemsstaterna, för att kringgå de förbud som bestämmelserna omfattar, ålägger arbetsgivarna skyldigheter eller villkor som arbetstagaren har att uppfylla i sin anställning, vilka, om de tillämpades direkt på arbetstagaren, skulle utgöra hinder mot den fria rörlighet som denne kan åberopa enligt artikel 45 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 september 2014, Schiebel Aircraft, C-474/12, EU:C:2014:2139, punkt 26 och där angiven rättspraxis).
- 42 Vad gäller frågan huruvida det föreligger sakliga skäl, i den mening som avses i den rättspraxis som det hänvisas till i punkt 37 ovan, har den hänskjutande domstolen och den österrikiska regeringen hänvisat till målet att skydda folkhälsan, eftersom ersättningen för inkomstbortfall under isoleringen i hemmet syftar till att främja iakttagandet av isoleringen som en åtgärd som hälsovårdsmyndigheterna vidtar för att minska infektionsnivån. I detta sammanhang motiveras det förhållandet att ersättning endast utgår för de isoleringsåtgärder som beslutats med stöd av EpiG av att sådana åtgärder endast kan kontrolleras inom landet.
- 43 Domstolen finner att det visserligen ligger i folkhälsans intresse, vilket enligt artikel 45.3 FEUF gör det möjligt att begränsa den fria rörligheten för arbetstagare, att isoleringsåtgärder, såsom de som är aktuella i det nationella målet, åläggs och att ersättning föreskrivs i syfte att främja efterlevnaden av dessa åtgärder.
- 44 En ersättning som endast utgår till personer som omfattas av isoleringsåtgärder enligt den nationella lagstiftningen, i förevarande fall EpiG, med uteslutande av bland annat migrerande arbetstagare som ålagts isolering i hemmet till följd av hälsoskyddsåtgärder som gäller i den medlemsstat där de är bosatta, framstår emellertid inte som ägnad att uppnå detta mål. Om ersättning utgick till sådana migrerande arbetstagare skulle det nämligen i lika hög grad kunna uppmuntra dem att iakttä den isoleringsåtgärd som de har ålagts, och detta till förmån för folkhälsan. Vad vidare gäller möjligheten att kontrollera att isoleringsåtgärden efterlevs, förefaller

det, med förbehåll för den hänskjutande domstolens prövning, som om den ersättning som avses i 32 § EpiG beviljas berättigade personer som ålagts isoleringsåtgärder och inte på grund av att de iakttar åtgärderna.

- 45 Den hänskjutande domstolen och den österrikiska regeringen har även, såsom en eventuell motivering, anfört att anledningen till att ersättning endast utgår till personer som omfattas av en isoleringsåtgärd enligt EpiG följer av att det endast är i förhållande till dessa personer som den österrikiska staten är ansvarig för det hinder för yrkesverksamheten som följer av isoleringsåtgärderna och att de migrerande arbetstagare som är föremål för isoleringsåtgärder enligt hälsovårdsbestämmelserna i den medlemsstat där de är bosatta skulle kunna vända sig till de behöriga myndigheterna i denna stat för att göra gällande sin eventuella rätt till ersättning enligt de bestämmelserna.
- 46 En sådan argumentation avser emellertid inte i sig ett specifikt syfte som kan motivera ett hinder för den fria rörligheten för arbetstagare. I den mån att den grundar sig på en strävan att begränsa den ekonomiska kostnaden för den ersättning som avses i 32 § EpiG, som den tjeckiska regeringen särskilt har framhållit, erinrar domstolen om följande. Även om budgethänsyn i och för sig kan vara avgörande för en medlemsstats socialpolitiska val och påverka karaktären och omfattningen av de sociala trygghetsåtgärder som staten önskar vidta, kan de emellertid inte i sig utgöra ett mål för socialpolitiken och därför inte heller motivera en diskriminering till nackdel för migrerande arbetstagare (dom av den 20 juni 2013, Giersch m.fl., C-20/12, EU:C:2013:411, punkt 51 och där angiven rättspraxis).
- 47 Även om beslutet att inte ersätta inkomstbortfall till följd av isoleringsåtgärder som inte förordnats med stöd av 32 § EpiG syftar till att undvika obehörig vinst för migrerande arbetstagare som också ersätts av den medlemsstat där de är bosatta för en isoleringsåtgärd som vidtagits av de behöriga myndigheterna i denna stat, såsom den österrikiska regeringen har gjort gällande, konstaterar domstolen att ett sådant avslag går utöver vad som är nödvändigt för att undvika en sådan överkompensation. Såsom kommissionen har påpekat räcker det nämligen, för att utesluta denna möjlighet, att de österrikiska myndigheterna vid beviljandet av ersättningen beaktar den ersättning som redan betalats ut eller ska betalas enligt lagstiftningen i en annan medlemsstat, i förekommande fall genom att minska beloppet.
- 48 Mot bakgrund av ovanstående ska den andra frågan besvaras enligt följande. Artikel 45 FEUF och artikel 7 i förordning nr 492/2011 ska tolkas så, att de utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken det för beviljande av ersättning för inkomstbortfall för arbetstagare med anledning av en isoleringsåtgärd som förordnats till följd av ett positivt testresultat för covid-19, utgör en förutsättning att isoleringsåtgärden har förordnats av en myndighet i denna medlemsstat med stöd av denna lagstiftning.

Rättegångskostnader

- 49 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

- 1) Artikel 3.1 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen**

ska tolkas så,

att den ersättning, som betalas av staten och som beviljas arbetstagare för ekonomisk skada som orsakats av att de hindras från att utöva sin yrkesverksamhet efter det att de ålagts isolering i hemmet då de insjuknat i eller misstänks vara sjuka i covid-19, inte utgör en ”förmån vid sjukdom” i den mening som avses i denna bestämmelse och således inte omfattas av förordningens tillämpningsområde.

- 2) Artikel 45 FEUF och artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 492/2011 av den 5 april 2011 om arbetskraftens fria rörlighet inom unionen**

ska tolkas så,

att de utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken det för beviljande av ersättning för inkomstbortfall för arbetstagare med anledning av en isoleringsåtgärd som förordnats till följd av ett positivt testresultat för covid-19, utgör en förutsättning att isoleringsåtgärden har förordnats av en myndighet i denna medlemsstat med stöd av denna lagstiftning.

Underskrifter